

SOEVEREINITEIT & SOLIDARITEIT

e-nieuwsbrief van de Vlaams-Socialistische Beweging

- > ACW: kiezen tussen haute-finance en het Vlaamse volk (blz. 2)
- > Belgische goedkeuring voor lessen Nederlands? (blz. 6)
- > Over de historische kennis van Jan Blommaert (blz. 7)
- > Jef Turf: van kernfysicus tot Vlaams-communist (blz. 10)
- > “Europa” stierf in Cyprus (blz. 16)
- > Chavez (blz. 18)
- > Colofon en kalender (blz. 20)

GRUP?

DOEL BLIJFT!

Sociaal

ACW: kiezen tussen haute finance en het Vlaamse volk

In sneltreinvaart komen de veranderingen op ons af in Vlaanderen. Tot nu toe was er geen enkele maatschappelijke of politieke kracht van rechts of links bereid of bekwaam het machtige ACW uit te dagen. Nu, voor het eerst in de naoorlogse geschiedenis wordt het ACW, koepel van de christelijke vakbond, mutualiteit,... door een Vlaamse politiek partij beschuldigd van fiscale fraude, misbruik van vennootschapsgoederen, valsheid in geschrifte. Het ACW ontkent. In wat volgt een aantal beschouwingen.

De christelijke arbeidersbeweging heeft gedurende de voorbije honderd jaar een belangrijke rol gespeeld. Deze beweging is voor een groot deel ook de geschiedenis van honderd jaar Vlaanderen. Ter herinnering. De Kerk, nauw vervlecht met het Belgische, francofone regime, richtte in de 19e eeuw de christelijke arbeidersbeweging op als dam tegen het opkomende socialisme. De Kerk beschikte daarvoor over intellectuelen in het omvangrijke korps van kloosterlingen en pastoors. De beweging ontbrak het niet aan enig cynisme als ze recepten van de "vijand" gebruikte om de groei van het organisatorisch socialisme te blokkeren. Tegelijk leverde ze daarmee een belangrijke bijdrage aan de opbouw van de eigen organisatie en de welvaartsstaat in Vlaanderen. Die onderstroom liep door tot in de twintigste eeuw. Na de tweede wereldoorlog werd onder impuls van de top w.o. de heren priester- kanunnik A. Brys en P.W Segers (congres mei 1949) gesteld dat een breed politiek katholiek front moest gevormd worden als dam tegen het communisme. *"Het enig verweermiddel daartegen ligt in een sociaal progressieve politiek"*. (cfr. Voor Kerk en Werk, 1985). De extreem- rechtse ontsporing van de Vlaamse beweging maakte het de leiders van de christelijke arbeidersbeweging niet moeilijk hun achterban in het belgicistische spoor te houden. Herinneren we eraan dat de door de nazi's in bezet België opgerichte vakbond, de Unie van Hand en Geestesarbeiders (UVHG), aanvankelijk de steun kreeg van de vakbondsleiders van ACV (o.m. Gust Cool), BVV (latere ABVV, o.m. Hendrik De Man) die opportunistisch afhaakten zodra de zege van de Duitsers onzeker werd. De christelijke arbeidersbeweging nestelde zich na de oorlog verder in het Belgische regime. Zo kon het regime via het ACW ook zijn tentakels uitstrekken tot in de verste dorpen en steden van Vlaanderen waarin volkswelvaart (zie boven P.W. Segers) gekoppeld werd aan integratie in de Belgische netwerken van sociaal overleg,...

De CVP werd zo in Vlaanderen niet alleen als anti- linkse kracht ingebed in de Atlantische constructie o.l.v. de VSA, maar ze werd ook dé politieke kracht die de groei van een Vlaamse natie naar een Vlaamse staat in de tweede helft van de 20e eeuw heeft tegengehouden door Vlaamse ontvoogdingsstrijd te helpen verdrinken in een onontwarbaar kluwen van staatshervormingen. J.P. Rondas in zijn essay “De hulpelozen van de macht”(2012): *“De gebroeders Daens stonden rond 1900 mee aan het begin van een ruimere christendemocratische beweging, die toen tegen de hyperkapitalistische katholieke partij van Charles Woeste was gericht. Wij daarentegen maken in 2012, zo vrees ik, het einde van deze Vlaamse christendemocratie mee. In blinde negatie van het kiespubliek heeft ze sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog, de verkeerde keuzes gemaakt door in de feiten partij te kiezen voor de twee tendensen die ze had moeten bestrijden, het liberalisme en het reactionaire belgicisme”.*

Nochtans waren spontane Vlaamse reflexen bij de ACW- achterban aanwezig en bij “les petits vicaires”. Denk aan de Daensistische beweging, maar ook erbuiten. In Brussel bijv. waren christelijke arbeidersbonden centra van Vlaams cultuurleven in een hoofdstad. De christelijke arbeiderscentrale in de Brusselse Pletinckxstraat wordt (ondermeer) de zetel van de toneelwerking van priester Jan Beernaerts en van het Vlaamse volkstoneel in Brussel. Op politiek vlak kwam de christendemocratie in het arrondissement Brussel onder stuwung van de Lakense onderpastoor Jozef Cardijn, de stichter van de kajottersbeweging, met een Christelijke Volkspartij op tegen de Franstalige katholieke partij, enz. Na de oorlog werd de vakbondscentrale van het ACV, de Landelijke Bediendevakbond (LBC) een centrale waar Vlaamse reflexen aanwezig waren. Ondanks de druk van clerus en de top kwamen aan de basis van de christelijke arbeidersbeweging na de oorlog ook socialistische inzichten tot uitdrukking. Op de bedrijfsvloer waren er contacten tussen syndicale militanten van allerlei kleur en samenwerking was geboden om sociale vooruitgang af te dwingen. Kanunnik A. Brys stelde dat één van de hoofdoopdrachten was de *“christelijke deproletarisatie waarbij men de arbeider de burgerlijke cultuurpatronen aanreikte als ideale levenswijze”*. De reactie daarop, vooral vanuit de socio-culturele vereniging KWB, inspireerde zich op het marxisme, de bevrijdingstheologie, en gebruikte het socialistisch zelfbestuur- experiment in Joegoslavië als een referentiepunt. De discussies in de KWB werden bekroond met een voor het ACW revolutionair document “Manifest over de hervorming van de onderneming” (1964) waarin de kapitalistische structuur van het bedrijfsleven in vraag werd gesteld.

De Vlaams bewuste én vaak tegelijk linkse stromingen in het ACW bleven zwak. Te zwak om te verhinderen dat fundamentele keuzes van de top over de aanwending van de miljarden spaargelden van de honderdduizenden ACW-

leden de verkeerde richting uitgingen. Nochtans waren er positieve ervaringen in de jaren dertig toen de coöperatieve Spaarbank van Christelijke Werklieden (1925 opgericht) onder het motto “arbeidersgeld in eigen hand houden”, met een voorzichtig beleggingsbeleid de crash van Wall Street in 1929 overleefde.

De ACW-top draagt een verpletterende verantwoordelijkheid voor het financiële failliet. Er is ook de vraag ook hoe het komt dat de top zoveel speelruimte heeft tegenover de ‘basis’ van de arbeidersbeweging met de duizenden verantwoordelijken lokaal en gewestelijk zowel in de vakbond, de mutualiteit, bij gepensioneerden en bij jongeren. Hoewel er genoeg congresstukken zijn die het kapitalisme in vraag stellen om de collaboratie met het grootkapitaal van de top te bestrijden. In 1980 stelde het ACV- congres nog dat de vakbond niet kan aanvaarden *“dat het kapitalisme zou blijven bepalen wat, hoe, en waar geproduceerd wordt, noch hoe de opbrengsten zullen verdeeld worden, het ACV wil het kapitalisme door een strategie van verandering muteren en uiteindelijk wegwerken”*. Er is natuurlijk het gebrek aan directe democratie, in de beweging pronken vaak de drie aapjes op vele bureaus van ‘horen, zien, zwijgen’, er is het ijzeren keurslijf van een centralistische organisatie, de duizenden ACW- vrijgestelden verdienen hun boterham in het apparaat. En last but not least, de politieke cultuur van lokaal bezig zijn met kooklessen, verbruikersbelangen, bejaardenzorg, sociale economie, armoedebestrijding biedt nestwarmte in sociaal nuttige activiteiten. Maar, ze kunnen moeilijk in een perspectief van strijd tegen het kapitalisme omgezet worden als de top zelf ideologisch en materieel deel is van het financiële grootkapitaal. En de activiteiten van de ACW- vrijwilligers voor die top niet meer zijn dan bezigheidstherapie, of uitlaatklep van ongenoegen.

Als het niet van binnen kan, dan maar van buiten. In 2005 verschijnt een standaardwerk over het ACW onder de titel *“De uitverkoop van het ACW” van de hand van Didier Verbruggen (Roularta). (cfr. recensie in MV). “De uitverkoop van het ACW begint in 1992 met buroticaverdeler Samko en mondt uit in een miljardendeal met de Groep Dexia. Die krijgt in 2001 de groep Artesia BC in handen waar de bank Bacob en de verzekeraar DVV in zijn ondergebracht. In de tussenliggende periode zijn ook het reisbureau Ultra Montes, de uitgeverij Het Volk en de drukkerij Sofadi, drie sociale vakantiecentra en marketingbureau Leeward over de toonbank gegaan. Zowat 8000 werknemers komen in een fusie terecht, 900.000 aandeelhouders kijken toe hoe hun investering doorgesluist wordt naar de wereld van het grootkapitaal”*.

De ACW- kat werd enkele weken geleden de bel aangebonden door de N-VA. Een reactie ook van de N-VA die de belgicistische rol van het ACW kwalijk neemt i.v.m. haar rol in het opzeggen van het kartel CD&V en N-VA, de oproep van (nu ex-) ACV –voorzitter Luc Cortebeek om niet op de N-VA maar op de

belgicistische VLD te stemmen. De stemoproep van Cortebeeck heeft niet kunnen beletten dat N-VA veel stemmen gekregen heeft van arbeiders verbonden aan de ACW-zuil. Zowel bij ACV- als ABVV-leden blijkt N-VA intussen al electoraal de populairste partij.

Het feit dat deze mensen stemmen voor een partij die steeds meer in liberale, Dalrympliaanse richting schuift, is mogelijk gemaakt doordat zowel de christendemocratie als de sociaaldemocratie in de jaren '90 meegestapt zijn in de neoliberale religie. Zij trokken de vloedgolf aan liberalisering en privatiseringen, de afbouw van de openbare dienstverlening, de fiscale gunstmaatregelen aan de bedrijven en allerrijksten, de loonmatiging, de vermarkting van onze maatschappij, de ondermijning van de nationale democratie door supranationale instellingen en financiële instellingen,... niet meer in twijfel. De top van ACV en ABVV beperkte zich veelal tot “sociale correcties op sociale afbraak”. De organisaties van de christelijke en sociaaldemocratische arbeidersbeweging hebben het nagelaten dit verhaal van vermarkting en sociale afbraak fundamenteel te verwerpen, waardoor het neoliberale verhaal het enige dominante verhaal werd in politiek en media. Of zoals Margaret Thatcher het stelde: “There is no alternative.”

Ook verloor het ACW haar geloofwaardigheid als sociale middenvelds-organisatie doordat zij als instelling volledig meestapte in het casinokapitalisme.

Het is daarom van belang dat er meer organisaties, bewegingen, partijen fundamenteel het kapitalisme verwerpen, en durven pleiten voor degelijke en betaalbare (of indien nodig: gratis) openbare dienstverlening, goede werkomstandigheden en maximale inspraak van de arbeiders in hun bedrijven, democratische controle op een reeks sectoren van onze economie (zoals waterbeheer, elektriciteit, telecommunicatie, bank- en verzekeringswezen, openbaar vervoer, etc...), maximale democratie en het daarvoor vereiste herstel van de nationale soevereiniteit.

Onderwijs, migratie

Vlaanderen heeft geen Belgische goedkeuring nodig voor lessen Nederlands

Persbericht van zaterdag 16 maart 2013

In 2011 besliste de Vlaamse Overheid mensen zonder wettig verblijf in België uit te sluiten van onderwijs. De Vlaamse meerderheid verdedigde deze maatregel met het argument dat de Vlaamse bevoegdheden (zoals Onderwijs en Integratie) het federale beleid (inzake migratie) niet mogen onderuit halen. Na een klacht van vzw Samenlevingsopbouw Brussel, vzw Liga Voor De Mensenrechten en vakbondscentrale LBC-NVK, bevestigde het Grondwettelijk Hof het beleid van de Vlaamse Overheid.

Voor de Vlaams-Socialistische Beweging is deze beleidskeuze van de Vlaamse Overheid onaanvaardbaar. Het betreft hier voornamelijk cursussen Nederlands. De V-SB is van oordeel dat cursussen Nederlands steeds een meerwaarde betekenen voor de sociale samenhang in onze Vlaamse samenleving, los van het wettelijk statuut van de betrokken mensen. Ook is het onaanvaardbaar dat de Vlaamse Overheid haar bevoegdheden (zoals Onderwijs) ondergeschikt maakt aan de federale.

De V-SB eist daarom:

1. dat de Vlaamse Overheid de uitsluiting van mensen zonder wettig verblijf op gebied van onderwijs onmiddellijk schrapt;
2. dat de Vlaamse Overheid haar autonomie ten volle gebruikt, ook als zij hiermee het beleid van de Belgische overheid onderuit haalt.

In zijn artikel 'Over links en nationalisme: De Kloof tussen Abicht en de realiteit' geeft Jan Blommaert zijn visie op wat pogingen zouden zijn van Ludo Abicht en de Gravensteengroep, en daarvoor nog de groep rond Het Sienjaal, om een rechts nationalistisch project te slijten aan het linkse deel van de intelligentsia in Vlaanderen, pardon "Nederlandstalig België".

Ludo Abicht, te Vlaams, dus te rechts?

Het is niet onze taak om de projecten van Ludo Abicht, de Gravensteengroep of Het Sienjaal te duiden, laat staan te verdedigen. Wel willen we ingaan op twee elementen in Blommaerts artikel: het politieke concept 'links' en het al dan niet bestaan van een Vlaamse natie en de projecten om een Vlaamse natie vorm te geven.

In tegenstelling tot Abicht lijkt Blommaert 'links' voor te behouden voor het marxisme waarbij iemand 'links' is als hij/zij de marxistische methode toepast. Natuurlijk heeft "links" een veel ruimere invulling. Geen enkele linkse intellectueel twijfelt eraan dat Gracchus Babeuf, Joseph Proudhon, Michail

Bakoenin, Pjotr Kropotkin, August Bebel, Rosa Luxemburg, Dov-Ber Borochof, James Connolly, Otto Bauer, Leon Trotski, Antonio Gramsci, Ricardo Flores Magon, José Carlos Mariátegui, Jozef Stalin en Mao Tse-toeng tot de linkse traditie behoren. Ze hanteerden verschillende methoden en allemaal hadden ze relatief verschillende einddoelstellingen. Het grote, en vaak unieke element dat hen samenbrengt in de linkse traditie is hun "princiieel en actief verwerpen van het kapitalistisch systeem om het door een ander, sociaal en coöperatief model te vervangen", zoals Abicht schrijft. Er is dus wel zeer duidelijk een minimale definitie van wie 'links' is. En standpunten m.b.t. de natie spelen daar geen rol in.

Reeds in het begin van zijn artikel stelt Blommaert dat "in zoverre stembusuitslagen hiervoor een indicator zijn, blijkt met moeite één derde van de inwoners van de Deelstaat Vlaanderen als een "subjectieve natie" te ervaren." Wij geloven niet dat stembusuitslagen een goed meetinstrument zijn om te bepalen hoe groot het percentage van de Vlaamse bevolking is dat een subjectief Vlaams natiegevoelen heeft maar mocht men daar toch de verkiezingsuitslagen voor gebruiken dan slaat Blommaert de bal – weer eens – mis. Als we ervan uitgaan dat de mensen met een subjectief Vlaams

natiegevoel diegenen zijn die stemmen voor partijen die pleiten voor een onafhankelijk Vlaanderen, eventueel gecombineerd met een hier opvolgende confederale Belgische staatsstructuur, dan komen we op basis van de verkiezingsuitslag voor de Kamer van 2010 tot een ruime meerderheid van meer dan 70% van de Vlaamse bevolking. Zelfs als we er zouden vanuit gaan dat de helft van de kiezers van CD&V en Open VLD zich niet zouden erkennen in het communautaire standpunt van hun partij komen we nog op ruim 57% van de Vlaamse bevolking uit dat dit wel doet.

We lezen dat de linkse intellectuelen in Vlaanderen "tegen het concrete nationalistische project dat in dit land ter tafel ligt" zijn "omdat het geen links project is". "Met naties of met identiteiten in abstracte zin hebben ze niet het minste probleem". Goed zo! Wat belet hen dan om een links Vlaams-nationaal tegenproject te formuleren zoals linkse Catalanen een links Catalaans-nationaal tegenproject hebben voor het project van de CiU of zoals linkse Basken een links Baskisch-nationaal tegenproject hebben voor het project van de PNV?

Het Vlaams natieproject is geen monopolie, zelfs geen uitvinding van de N-VA of het VB, zelfs niet van hun voorloper de Volksunie, of van het VNV of van de Frontpartij. Het Vlaams natieproject als een project tegen België is een uitvinding van bij uitstek linkse en vaak vrijzinnige figuren als een **Emile Moyson** (foto), een Hector Planquaert, een Hippoliet Meert, een Rosa de Guchtenaere, een Marcel Minnaert en een Jef Van Extergem, geworteld in het bestaan van een Fransonkundig, Nederlandse dialecten sprekend proletariaat in het noorden van de Belgische staat. Het waren dat soort linkse activisten die braken met de Franstalige bourgeoisstaat soms lang voor loutere taalactivisten en katholieke intellectuele als een Dosfel, Borms, Verschaeve en Callewaert hun antibelgicisme overnamen. Zo was het Moyson die reeds in 1861 de uitvoering van de Brabançonne verbood op een herdenkingsplechtigheid. In 1867 werd op het 9e Nederlands Letterkundig Congres als reactie op het protest van prof. Vreede tegen anti-Belgische uitlatingen van de anarchistisch gezinde Multatuli door een deel van de aanwezigen de Vlaamse Leeuw gezongen.

Zelfs Franstalige intellectuelen hebben opgemerkt dat er in dat 'Vlaamse' proletariaat een – weliswaar latent – natiegevoelen sluimerde. In 1870 schreef de toenmalige rector van de ULB, Leon Vanderkindere, in een artikel getiteld

‘La Belgique en 1870 et le parti flamand’: “Het was een jammerlijke dwaling om België te centraliseren. Wie centralisering zegt, zegt eenheid. Een land kan zonder al te veel geweld gecentraliseerd worden (...) maar voor ons is centralisering even nefast als zij voor Zwitserland zou zijn of zoals ze dat voor Oostenrijk geweest is. (...) Het is een zwakheid als één van de twee nationaliteiten wordt opgeofferd aan de andere, het is een kracht als men ze ten volle en in alle vrijheid laat ontwikkelen.”

En in 1871 schreef de radicaal-democratische liberaal Emile de Laveleye, die Centraal-Europa afgereisd was om revolutionaire nationalistische bewegingen te bestuderen, het volgende: “Zij die lachen met de Vlaamse Beweging en het belang dat ze zichzelf toekent, hebben vandaag geen ongelijk. Maar de toekomst zal hen verschrikkelijke verrassingen bezorgen. De dag waarop de democratie nog wat meer doorbreekt (...) zal er zonder twijfel een ontwaken zijn van de Vlaamse nationaliteit. De Vlaamse kwestie zal opkomen de dag dat het volk wordt toegelaten in de stemlokalen.”

De idee van een Vlaamse natie werd eerst door het daensisme en later in het interbellum door de organisaties van de christelijke arbeidersbeweging gemassificeerd, los van en zelfs tegen de Vlaams-nationalistische partijen in. Die arbeidersbeweging was katholiek en zelfs anti-socialistisch maar wel een authentieke arbeidersbeweging.

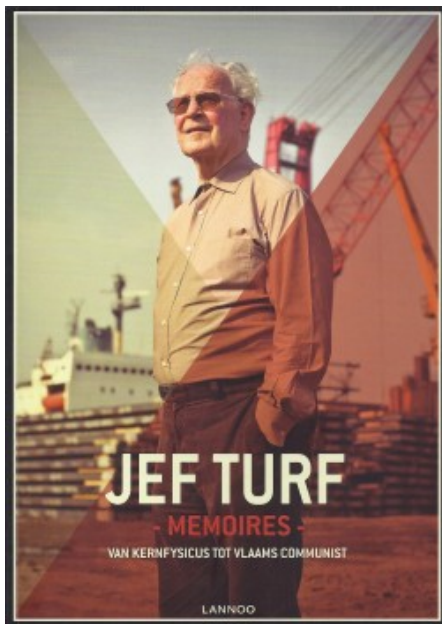
“De concrete toestand is wat telt en vanuit een analyse van die concrete toestand worden politieke posities bepaald” schrijft Blommaert. Begrijpen we het goed dat hier gezegd wordt: België is een linkse staat, meer nog een links project, wie België verdedigt is bijgevolg links, ook al heet hij Karel De Gucht of Albert van Saksen-Coburg-Gotha? Met vier paragrafen retorische kromredenering slaagt Blommaert er in te ontsnappen aan een antwoord te moeten geven op het verwijt dat hij (tactische?) steun aan het Belgische koningshuis (een van de rijkste families van België met een fortuin grotendeels opgebouwd uit de koloniale exploitatie van Kongo-Vrijstaat) vanuit een zogenaamd linkse optiek belangrijker vindt dan te moeten erkennen dat er een reëel Vlaams natiewordingsproces bestaat. Nochtans stelt Blommaert zelf dat het Belgische politieke veld “een door KMO-kapitaal en politiek extreemrechts gecontroleerd veld is”. Wat valt daar dan aan te verdedigen?

Een linkerzijde in Vlaanderen kan slechts toekomst hebben als ze het bestaan van een Vlaams natiewordingsproces erkent en als vertrekbasis neemt voor een strategie gebaseerd op twee essentiële en onlosmakelijk verbonden pijlers: een duidelijke breuk met het neoliberale beleid waarvan de Belgische staat en zijn vertegenwoordigers de uitvoerders zijn en de leiding nemen in het Vlaams natiewordingsproces culminerend in een nieuwe onafhankelijke staat.

Memoires

Jef Turf: van kernfysicus tot Vlaams communist

Jef Turf werd geboren in een groot gezin in 1932, als de zesde van zeven kinderen. Vader **Richard Turf** was een onderwijzer in de katholieke lagere school in Mechelen. Hij was gelovig maar worstelde voortdurend met de tegenstelling tussen geloof en praktijk van de Kerk. Hij beschrijft in het boek zijn kindertijd in de katholieke lagere school, met de vooruit geworpen schaduw en het begin van de Tweede Wereldoorlog. Jef Turf: *“In de oorlog namen haat, moord en verraad de bovenhand. Mijn trefwoorden werden: honger, smokkelwaar, angst, patriottisme en Joden.”* (blz. 23) *“Iedereen die dat wilde weten kon weten dat er een grootschalige genocide op de Joden bezig was. Het lot van de Joden greep vader Turf zwaar aan, zodanig dat hij er een*

gedicht over publiceerde in de sluikpers op Kerstmis 1942...” (blz.27) Vader Richard had belangstelling voor de Frontpartij en was gematigd Vlaamsgezind. Hij juichte de straatacties van **Flor Grammens** toe. Als democraat haakte hij af toen hij zag hoe de Vlaamse Beweging het nazisme omarmde. Hij volgde niet, zoals vele Vlaamse intellectuelen, de weg naar het VNV. Tijdens de oorlog werd hij Belgisch patriot en zou vanaf 1940 actief worden in de sluikpers. Als kleine jongen werd Jef betrokken in het ‘verzetswerk’ Via de sluikpers was vader Richard in het bezit gekomen van de naamlijst van het Verdinaso en van Vlaamse SS-ers. *“Mijn broer en ik werden ingezet om de lijsten te kopiëren.”*

De start van Jef Turfs studie in de fysica aan de universiteit te Gent gebeurde in niet al te beste omstandigheden. Jef had een ernstige rugkwaal, werd geopereerd, lag drie weken in het ziekenhuis, maar zijn eerste jaar was daarmee naar de vaantjes. Het tweede jaar aan de Gentse universiteit was belangrijk, schrijft hij. Hij ontmoette er student in de rechten **Guy Cooreman**, een bibliofiel, met een grote zolderkamer ingericht als ‘kot’ vol boeken

waaronder vele over het marxisme. Tijdens de dienstplicht en afwezigheid van Guy trok de student Jef in op de zolder en kon zo voor het eerst kennis maken met het marxisme. Een totaal nieuwe wereld ging open. Hij werd in 1953 op 21 jaar lid van de KPB. Versterkt door contacten met de Gentse afdeling van de KP kwam hij terecht bij een arbeider en overtuigd communist bij ACEC, **Robert Blansaer**. Jef: *“Voor mij betekende dat een totale nieuwe wereld. Ik had nooit een rechtstreeks contact gehad met proletariërs, met “crapuul”, in de ogen van mijn moeder. Nu ontdekte ik dat bij dit crapuul heel wat uitzonderlijke mensen behoorden, met een veelzijdige interesse en kennis”*. Er was **Bob Claessens**, een man met grote pedagogische gaven en encyclopedische kennis. Hij was politiek gevangene geweest en had de concentratiekampen overleefd. Hij leerde Jef de essentiële begrippen van het marxisme kennen. Jef werd lid van het vrijzinnige *’t Zal Wel gaan* (Klauwaert ende Geus), hij werd bevriend met **Herman Balthazar, Rudy Van Vlaanderen, Piet van Brabant, George Mannekens, Ludo Abicht**. Bovendien werd hij na het succesvol beëindigen van zijn tweede kandidatuur fysica preses van de *Wis- en Natuurkundige Kring*. Op het einde van zijn studie fysica, specialiteit kernfysica, kreeg Jef Turf de kans een postuniversitaire opleiding te volgen in het Franse Grenoble. Vlak voor zijn vertrek kreeg hij echter de mededeling van de betrokken professor dat zijn toelating was ingetrokken. Er werd geen enkele reden opgegeven maar ze was gemakkelijk te achterhalen. *“Een communist met een doorgedreven opleiding kernfysica is natuurlijk een gevaar. Rusland had immers zijn achterstand ingehaald betreffende kernwapens op de VSA en in de Koude Oorlog wilde de CIA geen risico’s nemen, zelfs geen imaginaire”*, zegt Jef. Een ander onverwacht gevolg van zijn vrije keuze voor de KPB was dat zijn vader naast de promotie greep tot bevordering als hoofdinspecteur van het lager onderwijs (later ontdekte hij in zijn dossier in Brussel een brief van de liberale literator **Karel Jonckheere** aan de minister waarin werd vermeld dat zijn zoon actief was als communist aan de Gentse universiteit).

Na zijn universitaire studie in Gent krijgt J. Turf een reeks aanbiedingen voor een job. Hij kiest en verhuist naar een vestiging van het *Koninklijk Meteorologisch Instituut*, het *centrum voor Geofysica* in Wallonië in *Dourbes* (nu *Viroinville*). Zevenentwintig jaar jong neemt Jef Turf en zijn gezin in 1958 zijn intrek in het dorp. Vanaf 1 januari 1959 beginnen zijn werkzaamheden. Die bestaan in het meten van de radioactieve fall out als gevolg van de atmosferische kernbommen en onderzoek van de kosmische straling. Hij zal er ook werken aan een doctoraat. De Politiek is nooit ver weg. Hij maakt die metingen bekend in de publieke opinie en wijst op het gevaar van radioactiviteit. Wat in bepaalde ‘hoge kringen’ op afkeer botst. Na zijn grote inzet tijdens de grote eenheidsstaking van 1960, wat ook al niet door sommige middens in dank werd afgenomen, kwam hij voor de moeilijkste keuze in zijn leven te staan. *“Kort na de staking benaderde partijvoorzitter **Ernest Burnelle***

mij om vrijgestelde te worden van de partij in de Gentse KP- federatie. Ik moest kiezen tussen twee passies in mijn leven: de wetenschap en de politiek. Ondanks grote druk van collega's en familie om mijn loopbaan niet op te geven, heeft de wetenschap het uiteindelijk moeten afleggen tegen de klassenstrijd. De tijd tussen de grote staking van 1960 en mijn definitieve keuze heb ik gebruikt om mijn doctoraat af te maken. Ik wilde niet dat men er mij van kon verdenken de wetenschap vaarwel te zeggen uit onkunde. Mijn doctoraat behandelde de meting van radioactieve straling. (blz.84-85).

Jef Turf en Miel Dullaert, in een ver verleden

De transitie van politiek als vrijetijdsbesteding naar politiek als beroepsactiviteit was zeer ingrijpend. Maar het terrein was niet totaal onbekend voor hem gezien zijn politieke activiteiten als student aan de universiteit van Gent. In het boek wordt op een indrukwekkende manier geschetst hoe Jef betrokken was, de steun en toeverlaat van de arbeiders die voor hun toekomst, hun broodwinning en gezin stredden, bij de bezetting van het metaalconstructiebedrijf ACEC, het textielbedrijf *Fabelta* en de staking van de dokwerkers. En het verweer van het volk in Vlaanderen tegen de nucleaire dreiging Met het lancetmes trekt Jef Turf zijn besluit over de resultaten van die acties: “ACEC kreeg een mooie strik rond de doodskist in de vorm van sociale tegemoetkomingen voor het afgedankte personeel, bij *Fabelta* verscherpte de uitbuiting en bij de dokwerkers een tijdelijke opwaardering van de lonen en meer hygiëne op het werk, maar ze bleven de koelies zonder inspraak. En de KP? “ *De KPB was blijven steken in de theorie van de 19^e-20^e eeuw, van een expansief kapitalisme waarin de klassenstrijd de totale willekeur van het patronaat aan banden wist te leggen... In een periode van een numeriek*

wegdeemsterende arbeidersklasse waren we fout onze bijna exclusieve aandacht te richten op de economische aspecten van de strijd. Culturele- dus natiegebonden elementen – speelden minstens een even grote rol...Dit inzicht zo leerde ik later was al langer gegroeid binnen sommige segmenten van de communistische beweging. Maar het overwicht van de Russische interpretatie van Marx zorgde ervoor dat elke vernieuwende benadering, zoals deze van de Italiaanse communist en denker Antonio Gramsci werd verwezen naar de schroothoop van het revisionisme” (blz.120). A. Gramsci was medestichter van de Italiaanse Kommunistische Partij (PCI). “Lichamelijk werd Gramsci vermoord in de kerkers van Mussolini, geestelijk werd hij begraven door de KPSU”, zegt de auteur (blz.134). Jef Turf legt in het boek duidelijk uit wat het verschil is tussen de Russische versie van het marxisme en de Gramsciaanse, eurocommunistische.

Jef Turf kon zich niet alleen met volle kracht werpen in de sociaal-economische strijd in de acties tegen kernenergie, ...In het boek wordt geschetst hoe hij in het theoretische debat zelfs de hogepriesters in Moskou niet onverschillig liet. Wat in de jaren zestig- zeventig van vorige eeuw bij hem gegroeid was culmineerde in een essay “een politieke identiteit voor communisten”(1977) (waarin hij bij de voorstelling een opdracht voor ondergetekende schreef). Het boekje werd in het Russisch vertaald en Turf nam een Aeroflot- vlucht naar Moskou voor het debat. Hiermee ging hij de discussie aan tussen de Russische variant van het communisme, het stalinisme, en het eurocommunisme. Het interessante aan zijn inbreng, èn zeer moedig toen, was dat hij vertrok van de marxistisch-gramsciaanse uitgangspunten die veel beter geschikt zijn voor de weg naar het socialisme in hoog ontwikkelde kapitalistische staten zoals in West- Europa. Hij was niet alleen. Vooral de Spaanse en Italiaanse communisten waren de motor van het eurocommunisme. Als KP- leider reisde hij regelmatig naar de Oost-Europese landen. In het boek wordt een inkijk gegeven op zijn ervaringen in de DDR (het land dat hij het best kende), de Sovjet-Unie, Polen, Tsjecho-Slowakije, Mongolië, Roemenië,... Hij besluit: “Er bestond een grote verscheidenheid in de toestanden van de verschillende landen, te wijten aan de verschillende sociaal-economische geschiedenis en vooral de naweeën van de oorlog. Het gemeenschappelijke kenmerk echter was de erkenning en overname van het Sovjet -model (behalve in Joegoslavië)... Het Sovjet- model werd er niet ingevoerd op eigen krachten, maar als gevolg van de overwinning van het Rode Leger op Hitler – Duitsland (de verdragen van Jalta en Potsdam wezen Oost- Europa toe aan de Russische invloedsfeer). Dit model, gegroeid uit de bolsjewistische revolutie van 1917, verhinderde elke poging om een socialistische maatschappij op te bouwen vanuit de eigen nationale situatie en historische achtergrond. Moet mijn conclusie zijn dat de Oktoberrevolutie van 1917 de voornaamste oorzaak was om een totaal andere communistische samenleving op te bouwen? Alles wijst in die richting.”(blz. 200)

Op basis van wat voorafging geeft J. Turf in zijn boek ook inzichten en standpunten weer voor de situatie van vandaag. Zij geven een verfrissende kijk van een Vlaamse eurocommunist. In linkse kringen wordt Vlaamsgezindheid nog altijd gelijkgesteld aan extreem- rechts. Nochtans, zegt J. Turf –(terecht), is er in de moderne geschiedenis een onbetwistbare aanwezigheid geweest van Vlaamsgezinde progressieve stromingen. Zowel bij de BSP, de christendemocraten en in de jonge Kommunistische Partij. Jef was direct betrokken als mede- stichter of leidinggevende in het weekblad *De Rode Vaan*, het *Frans Masereelfonds*, het *Vlaams Marxistisch Tijdschrift*,... (In dit verband verwijzen we ook naar de Gramsciaanse inbreng van de Brusselse advocaat en ooit voorzitter van het Masereelfonds, **Toon Roosens** (1929-2003). A. Roosens voerde zijn strijd in een andere sector: de Vlaamse Volksbeweging. Velen zullen het erover eens zijn dat het denken en de jarenlange actie van beide personaliteiten zeer belangrijk zijn: zij geven een theoretische sokkel aan het linkse flamingantisme. Zij hebben terzake een *pioniersrol* vervuld. Jef Turf (en Roosens) verdienen een plaats in het rijtje van reuzen van het progressieve, linkse flamingantisme van de 19^e-20^e eeuw zoals een **E. Moyson, C. De Paepe, L. Jottrand, A. Daens, H. Plancquaert, H. Heyman, C. Huysmans, J. Van Extergem, B. Van Hoorick**,...

Willy Courteaux, Bernard Daelemans, Ludo Abicht en Jef Turf,
op de voorstelling van de Brusselcampagne van SFL in 2007.

Jef Turf spreekt op het einde van zijn memoires over zijn deelname aan de werking van de *Gravensteengroep* die door officiële linksen in Vlaanderen kwalijk genomen wordt en als een soort zwenking naar rechts wordt beschouwd. Jef Turf weerlegt deze aantijging. Hij zet zich als democraat sterk af van de “rotte compromissen” (cfr. Gravensteengroep “*Land op de tweesprong*”, 2012) die de Vlamingen in de minderheid duwen. “*Deze door de Franstaligen al decennialang met succes bestendigde trend stopzetten moet nu het voornaamste objectief van de Vlaamse beweging zijn. Om die weg te blokkeren moet men duidelijk maken dat men niet opnieuw in de val trapt van de compromissen. Dat is uiteraard slechts mogelijk als de politici die verantwoordelijk zijn voor het recente ‘vlinderakkoord’ electoraal worden afgestraft. Een andere weg is er niet. De belangrijkste hinderpalen voor meer Vlaamse zelfstandigheid liggen in Vlaanderen zelf en wel bij de ‘linksen’ van de SP.A en de Groenen*”. Vanuit het voorgaande is het dan ook begrijpelijk dat Jef Turf zegt dat hij voor de N-VA heeft gestemd en dat nog zal doen. Maar eens in een zelfstandig Vlaanderen zal hij, zoals altijd, de strijd helpen voeren voor een sociaal, democratisch en vooruitstrevend Vlaanderen en wellicht tegen de N-VA (blz. 239-243).

Hopelijk laten Vlaamse intellectuelen zich inspireren door de 80-jarige Jef Turf met zijn oproep: “*Ontwerp nu een Vlaams ‘Scheldemodel’ waar democratie, vrijheid, solidariteit gerespecteerd en bevorderd worden. Nu het nog tijd is.*” (blz.277)

Miel Dullaert

(*) Jef TURF, *Memoires, Van kernfysicus tot Vlaams communist*, uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2012, 280 blz., www.Lannoo.com

De Vlaams-socialistische Beweging is zeer bezorgd om de gebeurtenissen in Cyprus van de voorbije weken en het heel gevaarlijk precedent dat er werd geschapen. Na de rooftocht van de 'troika' in Ierland en Griekenland wordt nu ook de nationale welvaart van Cyprus aangevallen onder het vals argument van de bestrijding van de crisis. In ruil voor een 'bail-out' van enkele miljarden die vooral de Europese banksector moet in leven houden, wilde de regering van het land onder Europese druk rechtstreeks het spaargeld gaan afroemen. Het Cypriotische parlement stemde echter tegen - een haast revolutionaire daad lijkt het en nu is er een politieke crisis op Europees niveau (en kan een volgende ronde chantage en dreigementen beginnen). Het voorstel mag dan door het parlement verworpen zijn, het feit dat het voorgesteld werd is een belangrijke stap in de totale uitholling van de politieke en economische volkssoevereiniteit. In andere landen loopt men nu al met gelijkaardige plannen rond.

Twee argumenten die vooral aan bod komen in de propaganda voor dit Cypriotische 'reddingsplan', zijn dat veel geld in de Cypriotische banksector van de Russische mafia afkomstig is en dat - dixit Herman Van Rompuy - 'de Europese belastingbetaler gespaard moet worden'. Dit excuus van Van Rompuy komt wel heel cynisch over, nu voor de zoveelste keer Europees geld naar de failliete banksector wordt doorgesluisd. Maar ook het argument van de buitenlandse kapitalen in het 'belastingparadijs' Cyprus is misleidend. Dat er maffiageld op de bankrekeningen staat is al lang geweten maar men zweeg zolang de financiële zeepbel van de banksector vette winsten opleverde... nu wordt dit enkel aangehaald om de roof tegen de Cypriotische bevolking te legitimeren. Net zoals de economische plundering van Griekenland werd gelegitimeerd door corruptiepraktijken waar het hele Griekse volk collectief verantwoordelijk werd gesteld. Het eerste voorstel van de regering, een algemene eenmalige belasting van tien procent voor alle spaarrekeningen, werd door de enorme kritiek nog afgezwakt naar een 'progressieve' heffing, waarbij grotere kapitalen enkele procenten meer worden belast dan de kleinere. Dat klinkt mooi en sociaal, maar het lijkt er niet op dat sociale bekommernissen de drijfveer zijn achter deze 'afzwakking', eerder de misschien onverwacht scherpe reactie van de bevolking zelf. Electorale angst zal wellicht de grootste reden zijn waarom zelfs de regeringspartij het voorstel tenslotte in zijn geheel verwierp in het parlement.

Deze roof op het spaargeld van de Cyprioten is een zeer gevaarlijk precedent waardoor er nu geen enkel moreel of politiek bezwaar meer is om het elders in Europa te gaan doen. Dit is de eerste keer dat de Europese politieke leiding zo

direct de aanval inzet op de opgebouwde welvaart van de bevolking en ze kon dit alleen maar doen omdat het neoliberalistisch roofbeleid tegen landen als Griekenland en Ierland relatief vlot verloopt. Het gebrek aan ernstig nationaal verzet geeft de Europese elite het zelfvertrouwen om steeds een stap verder te gaan. En al wordt beweerd dat Cyprus een 'uitzonderlijk' geval is (wat ook werd beweerd van Ierland, Griekenland, IJsland, Spanje, Portugal en Italië), de geest van de directe aanval op de welvaart is nu definitief uit de fles. Het is in dat opzicht ook bijzonder verontrustend dat net nu de Belgische regering met plannen rondloopt om een database aan te leggen van al de spaarrekeningen in België.

Meer en meer wordt duidelijk dat de Europese Unie zoals ze vandaag bestaat een gevaar is voor onze welvaart en voor de democratie. In dat opzicht is het een beetje wrang om minister Bourgeois te horen spreken over 'volledige autonomie' voor Vlaanderen tegen 2014. Autonomie van wie en waarvoor? De autonomie om zonder Waalse bemoeienissen... braaf het beleid uit te voeren dat de EU ons oplegt? Waarin ligt de autonomie juist, als de Europese politieke leiding landen nu ook al kan dwingen om "eenmalige belastingen" te heffen op ons spaargeld?

Venezuela

Bij het overlijden van president Hugo Chavez (1953-2013)

Hoe hij het Venezolaanse volk soeverein en solidair leerde zijn...

Soms brengen grote politieke figuren de geschiedenis in een stroomversnelling. De pas overleden president van Venezuela Hugo Chávez is zo iemand. De vele armen in zijn land zien hem als hun vader, broer, of zoon, ze zien hem als de bevrijder van eeuwenlange armoede en onderdrukking onder het juk van een rijke elite.

Terecht. Vanuit die elite werd de aantasting van hun voorrechten aangegrepen om Chávez te demoniseren met de hulp van Washington, en hem zelfs te trachten uit te schakelen in een mislukte staatsgreep (2002). Wanneer we de balans opmaken van de realisaties van Hugo Chávez en zijn ploeg sinds 1999 dan is dit *indrukwekkend*.

Het land ging in die jaren onder president Hugo Chávez met grote sprongen vooruit. Miljoenen Venezolanen kregen voor het eerst medische verzorging. Waar vroeger kinderen en volwassenen stierven aan eenvoudige ziekten, bij gebrek aan medische zorgen, redden Chávez en zijn regering duizenden mensenlevens. Toen H. Chávez aan het bewind kwam in 1999 leed 15% van de bevolking honger; dit is nu uitgeroeid. Volgens de FAO (de voedselorganisatie van de VN) is er vandaag in het land voedselzekerheid. In 2005 werd Venezuela (na Cuba in 1961) door de UNESCO als tweede Latijns-Amerikaanse land vrij verklaard van analfabetisme. Op Cuba na, heeft Venezuela nu het hoogste percentage van studenten hoger onderwijs in Latijns-Amerika.

Ook politiek hebben president Hugo Chávez en de zijnen een revolutie teweeg gebracht. Voor zijn presidentschap kon 20% van de bevolking, vnl. de armen uit de grote sloppenwijken, niet eens gaan stemmen omdat ze niet geregistreerd waren. Dat veranderde door de oprichting van lokale raden. Hugo Chávez en de zijnen gaven de armen een politiek gezicht. Zij leerden lezen en schrijven en studeren (alle onderwijsboekjes uit het verleden werden herschreven). Hij gaf ze waardigheid, fierheid om in het leven te staan; ze werden klassenbewust. Ze konden onder zijn bewind een vuist maken tegen

de rijke elite. De massa's waren een belangrijke factor toen zij de staatsgreep van rechts in 2002 deden mislukken door haar mobilisatie. Hugo Chávez bouwde bij de grote massa een sterk gevoel van nationale identiteit en trots op. Zijn Bolivariaanse revolutie (Bolívar: een 19e eeuwse nationale vrijheidsheld die Latijns- Amerika wilde verenigen tegen het Noord- Amerikaanse imperialisme) introduceerde hij een politieke cultuur met een hoog democratisch gehalte. Hugo Chávez was een nationalist. Niet alleen omdat hij het volk bewust maakte van zijn nationale identiteit en trots: hij herstelde de soevereiniteit van het land door reactionaire cenakels zoals het IMF en de Wereldbank buiten te schoppen. Hij verwees een vrijhandelsakkoord met Washington, nationaliseerde sleutelsectoren van de economie (400 strategische bedrijven) en richtte 100 000 coöperatieven op. De kapitalistische grondstroom werd weliswaar behouden, maar hij veranderde de regels van het spel door een sterke sociaal gerichte rol van de staat. De buitenlandse schuld kreeg hij onder controle. Zwak punt, dat in het post- Chávez-tijdperk wel eens zuur zou kunnen opbreken, is de smalle basis van de economie, bijna uitsluitend gericht op de grote olievoorraden van het land: de olieproductie omvat 30% van het BNP, de inkomsten uit de olievoorraden voeden voor 50% het overheidsbudget en 94% van de export is olie.

President H. Chávez' bijdrage tot de ontwikkeling van Latijns-Amerika is groot. Onder zijn stuwning werd de dominante invloed van Washington teruggedrongen. Tegelijk smeedde hij structuren voor een grotere integratie en eenheid van Latijns Amerika. Met zijn uitgesproken links-nationalistische koers zette hij een nieuwe trend in. Na 1989, de val van de Muur, was het socialisme zwaar gediscrediteerd. Met zijn Bolivariaanse revolutie zette Chávez het socialisme, gekleurd door de geschiedenis en eigenheid van Venezuela, terug op de kaart. Hij drong de pensée unique van het catastrofale neoliberalisme in de hoek. Na Chávez kwamen linkse presidenten aan de macht: Lula Da Silva in Brazilië, Tabaré Vazquez in Uruguay, Evo Morales in Bolivia, Rafael Correa in Ecuador, Fernando Lugo in Paraguay, Nestor Kirchner, en na zijn overlijden, zijn echtgenote Christina Fernandez Kirchner in Argentinië. De Organisatie voor Amerikaanse Staten (O.A.S.) werd in 1948 opgericht om de dominantie van de VSA te verzekeren en om nadien het links-nationalistische Cuba uit te sluiten. Onder Chávez' invloed werden alternatieven opgericht zonder de VSA en Canada. In 2005 werd Petrocaribe opgericht, een petroleumalliantie, in 2007 Unasur, met de Banco del Sur als alternatief voor het IMF en de Wereldbank, Mercosur (alternatief voor de rechtse commerciële media). Er werden onder de impuls van Chávez samenwerkingsakkoorden afgesloten voor de gezamenlijke ontginning van grondstoffen, de uitbouw van de energiesector en ontwikkeling van de zeescheepsvaart... In ruil voor goedkope olie leverde Cuba duizenden artsen en leerkrachten aan Venezuela. (Indien de VSA en de EU in verhouding dezelfde inspanning leverden waren er in de Derde

Wereld geen medische achterstand meer). (Wie meer wil lezen: cfr. site De Wereld Morgen, 6-7 maart jl.).

Het bewind onder Chávez had grote uitdagingen, en het post- Chávez tijdperk heeft er niet minder. Er is de eenzijdige gerichte economie op olie, de inflatie, de (vanuit rechts en de drugsmafia gestimuleerde) criminaliteit die zeer hoog is. Gaat de nieuwe elite, die onder Chávez werd gecreëerd, de weg van Chávez verder volgen of uiteenvallen als gevolg van belangenconflicten, rivaliteiten, kleinschalige botsingen nu de grote leider er niet meer is? Zullen de nieuwe structuren van het Chávez-bewind het overlijden van de rode leider kunnen opvangen? Volgens Dr. Barbara Hogenboom van het Centre for Latin American Research (Cedla, Amsterdam) zal de invloed van Chávez nog lang doorwerken. Volgens haar *“wordt het”chavisme” in Venezuela even bepalend als het peronisme van Juan en Evita Peron in Argentinië. Chávez is heel lang president geweest en heeft voor een hele generatie een wezenlijke verandering betekend. Een grote groep mensen die nooit politiek betrokken waren, zijn door Chávez’ participatieve structuren mondig geworden. Een meerderheid van Venezolanen staat nog altijd achter Chávez”*. (DM, 7 maart jl.). En de V-SB als linkse flaminganten niet minder.

Colofon

KALENDER

VOLGENDE V-SB VERGADERING:
Vrijdag 19 april 20u
Vlaams Huis, Drukpersstraat 20 BRUSSEL

Lidmaatschap

De lidgelden: €8 voor werkenden, €5 voor studenten en niet-werkenden.

Een radicaal links en soevereinistisch alternatief is broodnodig. Wij rekenen op jou! Bouw mee aan een Vlaams en links alternatief voor de 21ste eeuw!

Voor vragen: info@v-sb.net

T-shirts

Kostprijs: €8, in verschillende maten.
Meer info: secretariaat@v-sb.net
IBAN: BE06 9795 9442 7422
BIC: ARSPBE22

in voorraad:
“V-SB t-shirt”
“Vlaanderen Tegen Racisme”
“Ik ♥ van Brussel”